11497 ـ تاھارەتنىڭ بايانى

سۇئال

ماڭا ئايال كىشىنىڭ تاھارەتنى قانداق ئالىدىغانلىقىنى دەپ بەرسەڭلار . مەن بۇنى ئايالىم ئۈچۈن سوراۋاتىمەن . يەنە مەن كۇرسىي ئايىتىنىڭ ئەرەپچىسىنى قانداق قىلسام ئىنگىلىزچە ھەرپلەر بىلەن ئوقۇيالايمەن . چۈنكى مەن ئۇلۇغ ئاللاھ ئۆزىنى تىلغا ئالغان گۈزەل ئايەتلەرنى ئۆگىنىشكە تولىمۇ قىزىقىمەن . بۇ سۇئالىمغا جاۋاپ بېرىشىڭلارنى ئۈمىد قىلىمەن ، چۈنكى قەلبىم جاۋاپقا تەشنا . ھەمدە ئاللاھنىڭ سۆيۈملۈك پەيغەمبىرىمىز ، ئۇنىڭ ئائىلىسى ۋە ساھابىلىرىغا رەھىم-شەپقەت قىلسۇن .

تەپسىلى جاۋاپ

مەدھىيە ئاللاھقا بولسۇن .

ئالدى بىلەن ، سىزگە يېتەكلىنىشنى ئاسان قىلغان ، قەلبىڭىزنى ئىچىۋەتكەن ئاللاھنى مەدھىيلەيمىز . ھەمدە ئاللاھتىن بىزنى ۋە سىزنى ئۇنىڭغا ئىتائەت قىلىشتا چىڭ تۇرغۇزۇشنى سورايمىز ھەمدە سىزنىڭ دىنى ئىشلىرىڭىزنى ئۆگىنىشكە بولغان تىرىشچانلىقىڭىزغا تەشەككۇر ئېيتىمىز . ۋە سىزگە ئىبادىتىڭىزنى رۇسلايدىغان بىلىمنى ئىگەللەشتە تىرىشچان بولۇشىڭىزغا ھەمدە قۇرئان ئوقۇيالايدىغان ، ئۇنى تەلەپ قىلىنغان بويىچە چۈشىنەلىگىچە ئەرەب تىلىنى ئۆگىنىشكە قىزىقىشىڭىزغا نەسىھەت قىلىمىز . ئاللاھتىن سىزگە پايدىلىق بىلىمنى بېرىشىنى سورايمىز .

تاھارەتنىڭ شەكلىگە كەلسەك ، ئۇنىڭ ئىككى خىل شەكلى بار :

بىرىنچى : ۋاجىپ شەكىل : يەنى :

1- يۈزنى تولۇق بىر قېتىم يۇيۇش ، ھەمدە ئېغىز ۋە بۇرۇننى چايقاش ئۇنىڭ ئىچىدە .

2- ئىككى قولنى جەينەككىچە بىر قېتىم يۇيۇش

3- باشنىڭ ھەممە قىسمىنى سۈرتۈش(مەسىھ قىلىش) ، ئىككى قۇلاقمۇ ئۇنىڭ ئىچىدە .

4- ئىككى پۇتنى ئىككى ئوشۇق بىلەن قوشۇپ بىر قېتىم يۇيۇش ، يۇقارقى ھەربىرىدىكى بىر قېتىمنىڭ مەنىسى تىلغا ئېلىنغان ئەزانىڭ ھەممە قىسمىنى تولۇق يۇيۇشنى كۆرسىتىدۇ .

5- تەرتىپ ، يەنى ئالدى بىلەن يۈزنى ئاندىن ئىككى قولنى يۇيۇش ، ئاندىن باشنى سۈرتۈش ئاندىن ئىككى پۇتنى يۇيۇش . چۈنكى پەيغەمبەر (ئاللاھنىڭ تەرىپلىشى ۋە ئامانلىق ئۇنىڭغا بولسۇن) تاھارەتنى مۇشۇ تەرتىپ بويىچە ئالغان .

6- كەينى-كەينىدىن بولۇش ، يەنى تىلغا ئېلىنغان ئەزالارنى بىر ئەزانى يۇيۇش بىلەن ئالدىدىكى ئەزانى يۇيۇش ئارلىقىنى ئادەت بويىچە ئۈزۈن دەپ قارىلىدىغان دەرىجىدە ئۈزۈپ قويماستىن كەينى- كەينىدىن يۇيۇش بولۇپ ، بىر ئەزادىن كىيىن كىينكى

ئەزانى ئۇلاپ يۇيىدۇ .

بۇ پەرىزلەرنىڭ دەلىلى : ئاللاھنىڭ مۇنۇ سۆزى : ئى مۆمىنلەر! ناماز (ئوقۇماقچى بولۇپ) تۇرغىنىڭلاردا، يۈزۈڭلارنى يۇيۇڭلار، قولۇڭلارنى جەينەكلىرىڭلار بىلەن قوشۇپ يۇيۇڭلار، بېشىڭلارنى سىلاپ مەسىھ قىلىڭلار، پۇتۇڭلارنى ئوشۇقۇڭلار بىلەن قوشۇپ يۇيۇڭلار، ئەگەر جۇنۇب بولساڭلار پاكلىنىڭلار (يەنى غۇسلى قىلىڭلار)، ئەگەر كېسەل بولساڭلار (سۇ زىيان قىلىدىغان بولسا)، ياكى سەپەر ئۈستىدە بولۇپ (سۇ تاپالمىساڭلار)، ياكى سىلەرنىڭ بىرسىڭلار ھاجەتخانىدىن كەلگەن (يەنى تاھارەت سۇندۇرغان) بولساڭلار، ياكى ئاياللىرىڭلار بىلەن يېقىنچىلىق قىلغاندىن كېيىن (غۇسلى تاھارەت ئۈچۈن) سۇ تاپالمىساڭلار، پاك تۇپراقتا تەيەممۇم قىلىڭلار، ئۇنىڭ بىلەن يۈزۈڭلارغا قولۇڭلارغا مەسىھ قىلىڭلار، الله سىلەرگە مۇشەققەتنى خالىمايدۇ، لېكىن الله شۈكۈر قىلىشىڭلار ئۈچۈن سىلەرنى پاك قىلىشنى، (ئىسلام شەرىئىتىنى بايان قىلىش بىلەن) نېمىتىنى سىلەرگە تاماملاشنى خالايدۇ. [مائىدە (داستىخان) : 6]

ئىككىنچى شەكىل : مۇستەھەپ شەكىل : يەنى پەيغەمبەرنىڭ (ئاللاھنىڭ تەرپىلىشى ۋە ئامانلىق ئۇنىڭغا بولسۇن) سۈننىتىدە كەلگەنلىرى بولۇپ ، ئۇنىڭ تەپسىلاتى تۆۋەندىكىچە :

1- پاكلىنىشنى ۋە تاھارەتسىزلىكتىن قۇتۇلۇشنى نىيەت قىلىش ، ھەمدە نىيەت ئىېغىزدا دېيىلمەيدۇ . قالدى ئىبادەتلەرمۇ شۇنداق .

2- بىسمىللاھ(ئاللاھنىڭ ئىسمى بىلەن) دېيىش

3- ئاندىن ئىككى ئالقىنىنى ئۈچ قېتىم يۇيۇش

4- ئاندىن ئۈچ قېتىم ئېغىزىنى چايقاش ، ۋە بۇرنىنى ئۈچ قېتىم چايقاش ، بۇرنىدىكى سۇنى سول قولى بىلەن مىشقىرىش .

5- يۈزنى ئۈچ قېتىم يۇيۇش . يۈزنىڭ چېكى ئۇزۇنسىغا ئادەتتە چاچ ئۈنگەن جايدىن باشلاپ ئىككى جاۋغاي ۋە ئىڭەكنىڭ تۆۋىنىگىچە ، توغرىسىغا ئوڭ قۇلاقتىن سول قۇلاققىچە . ئەر كىشى ساقىلىنى يۇيىدۇ چۈنكى ئۇ يۈزنىڭ بىر قىسمى . ئەگەر ئۇ قىسقا بولسا ئۇنىڭ تېگى ۋە سىرتى يۇيۇلىدۇ ، ئەگەر تېرىنى يۆگەپ تۇرىدىغان قويۇق بولسا ئۇنىڭ سىرتىلا يۇيىلىدۇ ھەمدە بارماق بىلەن ئارىلىنىدۇ .

6- ئاندىن ئىككى قولنى جەينەككىچە ئۈچ قېتىم يۇيىدۇ ، ھەمدە قولنىڭ چېكى تىرناقلار قوشۇلۇپ بارماقلارنىڭ ئۇچىدىن چوڭ بىلەكنىڭ تۆۋىنىگىچە . ھەمدە يۇيۇشتىن بۇرۇن قولغا چاپلىشىپ قالغان خېمىر ياكى لاي ، سىر ۋە شۇنىڭغا ئوخشاش سۇنىڭ تېرىگە تېگىشىدىن توسۇپ قويىدىغان نىمىلەرنى يوقۇتۇش كېرەك .

7- ئاندىن كېيىن باشنى ۋە ئىككى قۇلاقنى ئىككى قولنى يۇيۇشتىن قېپقالغان ھۆللۈكتىن باشقا يېڭى سۇ بىلەن سۈرتىدۇ . باشنى سۈرتۈشنىڭ شەكلى بولسا سۇ بىلەن ھۆللەنگەن ئىككى قولنى باشنىڭ ئالدى قىسمىغا قويىدۇ ، ھەمدە ئۇلارنى گەدەنگىچە ماڭدۇرىدۇ ، ئاندىن ئۇلارنى باشلىغان ئورۇنغا قايتۇرۇپ كېلىدۇ . ئاندىن ئىككى كۆرسەتكۈچ بارماقنى ئىككى قۇلاقنىڭ تۆشۈكىگە كىرگۈزىدۇ ، سىرتىنى بولسا ئىككى باش بارماق بىلەن سۈرتىدۇ . ئايال كىشىنىڭ چېچىغا نىسبەتەن ، مەيلى ئۇ

قويۇۋېتىلگەن ياكى باشنىڭ ئالدى قىسمىدىن بويۇندىكى چاچ ئۆنگەن جايغىچە ئۆرۈلگەن بولسۇن ئۇنى سۈرتىدۇ ، ھەمدە چېچىنىڭ دۈمبىسىگە چۈشۈپ تۇرغان قىسمىنى سۈرتۈش ۋاجىپ ئەمەس .

8- ئاندىن ئىككى پۇتىنى ئىككى ئوشۇققىچە يۇيىدۇ ، ھەمدە ئىككى ئوشۇق بولسا پاچاقنىڭ تۆۋىنكى قىسمىدا چوقچىيىپ تۇرغان ئىككى سۆڭەك .

يۇقارقىلارنىڭ دەلىلى بولسا : ئوسماننىڭ ئازاتگەردىسى ھۇمراننىڭ ھەدىيسى ، ئۇنىڭدا مۇنداق دېيىلگەن : ئوسمان بىن ئەففان(ئاللاھ ئۇنىڭدىن رازى بولسۇن) تاھارەتكە سۇ چاقىردى-دە ، تاھارەت ئالدى . شۇنىڭ بىلەن ئىككى ئالقىنىنى ئۈچ قېتىم يۇدى ، ئاندىن ئېغىزىنى چايقىدى ۋە مىشقىردى ئاندىن يۈزىنى ئۈچ قېتىم يۇدى ئاندىن ئوڭ قولىنى جەينەككىچە ئۈچ قېتىم يۇدى ئاندىن سول قولىنى شۇنىڭغا ئوخشاش يۇدى ئاندىن بېشىنى سۈرىتتى ئاندىن ئوڭ پۇتىنى ئىككى ئوشۇققىچە ئۈچ قېتىم يۇدى ئاندىن سول پۇتىنى شۇنىڭغا ئوخشاش يۇدى ئاندىن مۇنداق دېدى : " مەن ئاللاھ ئەلچىسىنىڭ (ئاللاھنىڭ تەرىپلىشى ۋە ئامانلىق ئۇنىڭغا بولسۇن) مېنىڭ مۇشۇ تاھارىتىمگە ئوخشاش تاھارەت ئالغانلىقىنى كۆردۈم ئاندىن ئاللاھ ئەلچىسى (ئاللاھنىڭ تەرىپلىشى ۋە ئامانلىق ئۇنىڭغا بولسۇن) مۇنداق دېدى : كىمكى مېنىڭ مۇشۇ تاھارىتىمگە ئوخشاش تاھارەت ئالسا ئاندىن ئىككى رەكەت ناماز ئوقۇسا ، ھەمدە نامازدا باشقا نەمىنى ئويلىمىسا ، ئۇنىڭ ئىلگىركى گۇناھلىرى كەچۈرۈۋېتىلىدۇ . " . [ئۇنى مۇسلىم نەقىل قىلغان ، پاكلىنىش 331]

تاھارەتنىڭ شەرتلىرى بولسا : مۇسۇلمان بولۇش ، ئەقىل ، پەرىق ئېتىش ۋە نىيەت . شۇڭا كاپىرنىڭ ، ساراڭنىڭ ، ئۇنى پەرق ئېتەلمەيدىغان كىچىك بالىنىڭ ، ۋەسالقىنداشقا ئوخشاش نىيەتنى قىلىپ تاھارەتنى نىيەت قىلمىغان كىشىنىڭ تاھارىتى توغرا ئەمەس . ھەمدە سۇنىڭ پاكىز بولۇشى شەرت قىلىنىدۇ شۇڭا نىجىس سۇ بىلەن تاھارەت توغرا بولمايدۇ . ۋە يەنە ئايال كىشى تىرناقلىرىغا قويىدىغان سىر خېنىگە ئوخشاش سۇنىڭ تېرە ۋە تىرناقلارغا تېگىشىنى توسۇپ قويىدىغان نەملەرنى يوقۇتۇش شەرت .

بىسمىللاھ دېيىش كۆپچىلىك ئالىملارنىڭ قارشىغا ئاساسەن بەلگىلەنگەن ئىش ، بىراق ئۇلار ئۇنىڭ ۋاجىپ ياكى سۈننەتلىكىدە ئىختىلاپلىشىدۇ . ھەمدە ئۇنى تاھارەتنىڭ بېشىدا ياكى جەريانىدا ئىسىگە ئالغان كىشى ئۇنى دېيىش كېرەك .

ھەمدە تاھارەت شەكلىدە ئەر كىشى بىلەن ئايال كىشىنىڭ ئوتتۇرسىدا ئوخشىماسلىق يوق .

تاھارەتتىن بىكار بولغاندىن كېيىن : " ئەشھەدۇ ئەنلا ئىلاھە ئىللەللاھ ۋەھدەھۇ لاشەرىيكە لەھ . ۋە ئەشھەدۇ ئەننە مۇھەممەدەن ئەبدۇھۇ ۋە رەسۇلۇھ (گۇۋاھلىق بېرىمەن ئاللاھتىن باشقا ئىلاھ يوق ، ئۇ يالغۇز ، شېرىكى يوق . ۋە گۇۋاھلىق بېرىمەن مۇھەممەد ئاللاھنىڭ بەندىسى ۋە ئەلچىسى .) " دېيىش مۇستەھەپ . چۈنكى پەيغەمبەر (ئاللاھنىڭ تەرىپلىشى ۋە ئامانلىق ئۇنىڭغا بولسۇن) مۇنداق دېگەن : سىلەردىن بىر كىم تاھارەت ئېلىپ ، ۋە تاھارىتىنى مۇكەممەل ئېلىپ ئاندىن : " ئەشھەدۇ ئەنلا ئىلاھە ئىللەللاھ ۋەھدەھۇ لاشەرىيكە لەھ . ۋە ئەشھەدۇ ئەننە مۇھەممەدەن ئەبدۇھۇ ۋە رەسۇلۇھ (گۇۋاھلىق بېرىمەن ئاللاھتىن باشقا ئىلاھ يوق ، ئۇ يالغۇز ، شېرىكى يوق . ۋە گۇۋاھلىق بېرىمەن مۇھەممەد ئاللاھنىڭ بەندىسى ۋە ئەلچىسى .) " دېسىلا ،

ئۈنىڭغا جەننەتنىڭ سەككىز ئىشىكى ئېچىلىدۇ ، قايسىسىدىن خالىسا ، شۇنىڭدىن كىرىدۇ . [ئۈنى مۇسلىم نەقىل قىلغان ، پاكلىنىش 345] تىرمىزىينىڭكىدە بۇنى بۇنى قوشىدۇ : " ئاللاھۇممە ئىجئەلنىي مىنەت تەۋۋابىين ۋە ئىجئەلنىي مىنەل مۇتەتەھھىرىين (ئى ئاللاھ مىنى تەۋبە قىلغۇچىلاردىن قىلغىن ۋە مىنى پاكلانغۇچىلاردىن قىلغىن ." [پاكلىنىش ، 50 . ھەمدە ئەلبانىي ئۈنى سەھىيھ سۈنەنى ئەبۇ داۋۇدتا سەھىيھ دەپ تۈرگە ئايرىغان ، 48]

[الملخص الفقهي للفوزان 1/36] كە قاراڭ .

سىزنىڭ :" ئاللاھتىن پەيغەمبىرىمىزگە رەھىم-شەپقەت قىلىشىنى سورايمەن. " دىگەن سۆزىڭىزگە كەلسەك ، پەيغەمبەر ھەققىدە بەلگىلەنگىنى بولسا : ئۇنىڭغا تەرپلەش ۋە ئامانلىقنى سوراش ، خۇددى پەرۋەردىگارىمىز بۇيرىغاندەك : الله ھەقىقەتەن پەيغەمبەرنى تەرپلەيدۇ (يەنى ئۇستۈنكى ئالەمدىكىلەرگە ماختاپ بىرىدۇ ، پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامغا رەھمەت قىلىدۇ، شەئنىنى ئۇلۇغ قىلىدۇ، دەرىجىسىنى ئۇستۈن قىلىدۇ)، پەرىشتىلەرمۇ ھەقىقەتەن (پەيغەمبەرگە) مەغپىرەت تەلەپ قىلىدۇ، ئى م�مىنلەر! سىلەر پەيغەمبەرگە(ئاللاھنىڭ) تەرپلىشىنى ۋە ئامانلىق تىلەڭلار (چۈنكى رەسۇلۇللانىڭ سىلەرنىڭ ئۇستۈڭلاردىكى ھەققى چوڭدۇر، ئۇ سىلەرنى گۇمراھلىقتىن ھىدايەتكە،زۇلمەتتىن يورۇقلۇققا چىقارغۇچىدۇر) . [ئەھزاب(قوشۇنلار) : 56] ھەمدە ئاللاھ ياخشى بىلىدۇ .

پىشىۋا مۇھەممەد سالىھ مۇنەججىد